

I FOKUS: ROSEMARY

Mim, ideella krafter och ett rikstäckande projekt. Teatercentrum har träffat Hedvig Claesson för att diskutera mim som konstform för vuxna och det fysiska uttryckets styrka.

I reportageseriens fjärde och sista del träffar vi inte en representant för en enskild teater utan en någon som i sitt projekt nästintill representerar en hel konstform. Hedvig Claesson är så kallad "lim-regissören" för mim-projektet och föreställningen Rosemary som består av över 50 medverkande individer utspridda i flertalet svenska regioner. Ett projekt som trots sin storlek tog mindre än ett år från en abstrakt idé och längtan till verklighet i form av ett midnattsuppspel den 9 juni 2022.

Själva idén till projektet föddes över en digital frukost under scenkonstbiennalen. *"Under biennalen 2021 var det en frukost riktad till mimare och andra rörelseintresserade. Och då pratades det mycket om varför mim som konstform finns så mycket i teatern för barn och unga men knappt finns representerad alls i teatern för vuxna. Då föddes en slags anarkistisk längtan att göra något och ändra på detta och även förändra mim och den rörelsebaserade konsten"* förklarar Hedvig.

Sedan det första mötet har sedan projektet rullat på och den ursprungliga arbetsgruppen har fortsatt genom open calls att knyta olika människor till sig. Detta resulterade i en rikstäckande arbetsgrupp bestående av 36 olika aktörer och skådespelare, 7 regissörer, 1 ljuddesigner, 1 scenograf och 5 producenter utspridda i hela landet. Projektet i sig, förklarar Hedvig, består i att de medverkande har delats in i olika grupper beroende på vilken region de är baserade i. Varje grupp skapade sedan varsin tolkning av samma utgångshistoria. *"Vi hade en omröstning kring vilken film eller vilket stycke vi skulle göra. Och då landade vi i Roman Polanskis film Rosemarys Baby från 60-talet, vilken ju också bygger på en bok som några av grupperna också valt att fördjupa sig i. Filmen är också väldigt omtalad än idag och är väldigt sevärd eftersom den är så stilistisk och ja tjusig. Det är ju mycket skräcktema i den men den innehåller även saker som är väldigt aktuella idag; som vad en grupp människor och en sekt kan göra, om havandeskap, utanförskap och kvinnlig sexualitet. Så den kändes väldigt möjlig att göra än idag och alla gick i gång på den som historia"* berättar Hedvig. *"Vi tyckte även det var viktigt att de olika tolkningarna skulle bli en helhet och att uppspelet inte skulle bli en nummerrevy samtidigt som varje regissör måste få ha sin egen särart. Så där kommer jag in som så kallad lim-regissör. Jag går liksom inte in och pillar i respektive stycke utan jag binder i stället ihop styckena och har även gjort en början och ett slut till föreställningen också".*

När det gäller de olika tolkningarna av historien och varför mim som konstform passar så bra som gestaltande medium svarar Hedvig. *”Det som är så fint med just mim är att mimare har med och använder sig av hela sin kropp i gestaltningen men att de också även kan använda andra saker som text och sång. Det blir ju en väldigt tacksam konstform att arbeta med just eftersom man har sitt eget instrument så aktivt som mimare. Och scenkonsten generellt idag är väldigt gränsöverskridande mellan olika konstformer så man behöver vara duktig på att använda hela sitt spektrum. Vilket ju mimen är”*. Hedvig fortsätter. *”Charlie Chaplin själv sa ju att mim är den högsta av alla konstformer och det ligger verkligen något i det. Den förtjänar en bättre plats än vad den har idag egentligen!”*

Mimens och aktörernas styrka återfinns även i den bredd av tolkningar som växt fram under projektets år. *”Det är otroligt fint att alla grupper valde så många olika angreppssätt. En grupp valde mer ett klassiskt mimuttryck, en var mer fysisk och nästan som en dans medan en annan hade fokus på ord och var mer åt det poetiska hållet. En av grupperna har även lyft fram Rosemary själv, där hon som ensam kvinna kämpar mot kollektivet samtidigt som hon blir uppslukad av det. En annan grupp har valt att arbeta med skammen som tematik, att man där är fast i fördomar om sig själv men även om Roman Polanski. En person som inte heller var helt okomplicerad”* berättar Hedvig.

Men det är inte bara publiken som får luta sig tillbaka och njuta av bredden på mimarnas tolkningar i projektet, även skådespelarna och aktörerna själva får uppleva några väldigt unika möten. *”Det som är så fint i sammanhanget är att det är en så stor blandning på vilka som är med i projektet. Vissa har verkat i Sverige i 40 eller 50 år medan andra mimare gick ut skolan i år. Så det är också ett slags nätverkande för alla över alla åldrar och kön men också mellan olika mimtraditioner. Så det är väldigt fint att mötas över det här och se alla olika stilar och influenser, inte bara under processen utan också på plats under genrepet och uppspelet. Något man ju längtat efter under hela projektet”* förklarar Hedvig.

Efter mindre än ett år av planering och konstnärligt skapande möttes alltså till slut alla medverkande för att repetera hela föreställningen i tre dagar innan den spelades upp i Teater Trixs lokaler i Västerås. Något som tvingades göras helt ideellt och kanske är det enda molnet på en annars stjärnklar himmel. *”Vi har sökt i princip alla bidrag som finns och tyvärr fått nej överallt. Jag tror det mycket handlar om att det är ett sådant speciellt projekt som inte riktigt är geografiskt baserat någonstans specifikt. Tanken är ju också att det ska leda framåt någonstans och att man ska lyfta frågan om mimare och deras situation men också om konstformen och hur man kan använda den.”* menar Hedvig.

Men bristen på ekonomiskt stöd verkar inte ha satt några större käppar i hjulet för projektet och dess uppspel. *”Alla har fortsatt jobba ändå trots att pengarna inte har kommit och löste allt ideellt ändå. Så man finansierade sitt eget boende och mat under uppspelet och det blev trots allt helt fantastiskt”* utbrister Hedvig.

På den avslutande frågan om vi som missade föreställningen kan få möjlighet att se den i framtiden svarar Hedvig *”Det kan hända att det blir en spinoff och lite olika fortsättningar från det här. Det vet man aldrig!”*.